

Et element af en skoles evaluering er en regelmæssig kortlægning og vurdering af skolens undervisningsmiljø. I 'Lov om undervisningsmiljø' står der bl.a.:

Kapitel 1

Rettigheder og pligter

§ 1. Elever, studerende og andre deltagere i offentlig og privat undervisning har ret til et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvareligt. Undervisningsmiljøet på skoler og uddannelsesinstitutioner (uddannelsessteder) skal fremme deltagernes muligheder for udvikling og læring og omfatter derfor også uddannelsesstedets psykiske og æstetiske miljø.

Stk. 2. Den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, skal sørge for, at de krav, der er omtalt i stk. 1, bliver opfyldt.

På Forlev Friskole har vi valgt at tage vare på undervisningsmiljøet via følgende tiltag:

- Nedskrevne retningslinier for omgangsformer for elever
- Handlingsplan mod mobning
- Trivselsmoduler med klasselærerne hvor sociale forhold i klasserne jævnlige behandles
- Elevråd (4.-9. kl.) med lærerrepræsentant, der:
 - afholder møder 1-2 gange pr. måned,
 - planlægger og afholder sociale arrangementer (elevrådsfester) for alle skolens elever
 - deltager i et årligt fællesmøde med skolens bestyrelse, hvor undervisningsmiljøet er et væsentligt dagsordenspunkt
- Screening af undervisningsmiljøet via den Nationale Trivselsmåling
- Årlig gennemgang af alle skolens lokaler ved vedligeholdelsesudval

Undervisningsmiljøvurdering (UMV) 2015-16

Kortlægning

Undervisningsmiljøet på Forlev Friskole er blevet kortlagt i december 2015. Vi valgte at benytte Undervisningsministeriets Nationale Trivselsmåling, fordi den er et godt og enkelt værktøj til måling af elevernes trivsel på alle klassetrin, og fordi vi ved at anvende samme trivselsmåling som folkeskolen kan foretage en meget nøje sammenligning mellem vores elevers trivsel og trivslen i folkeskolen som helhed.

Beskrivelse og vurdering

Trivsel i 0.-3. kl. (Klik og link direkte til hele alle undersøgelsesresultater)

I alt har 74 elever ud af 85 mulige deltaget i undersøgelsen. Ikke alle har dog besvaret samtlige 20 spørgsmål. Spørgsmålene for 0.-3. klassetrin er grupperet i en række temaer om trivsel. Temaerne tager udgangspunkt i de fire statistisk validerede indikatorer, og de giver et godt udgangspunkt for at identificere, hvilke områder af trivsel, som der især kan være behov for at arbejde videre med. Temaerne - med udvalgte svar fra undersøgelsen for Forlev Friskole (FF) og folkeskolen (folk) - er:

Tema 1: Social trivsel

'Social trivsel' består af 8 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryghed og mobning. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>	<u>folk</u>
a) Er du glad for din skole?	- Ja, meget	86%	71%

b) Er du glad for din klasse?	- Ja, meget	75%	71%
c) Kan du lide pauserne i skolen?	- Ja, meget	84%	72%
d) Føler du dig alene i skolen?	- Nej	53%	58%
e) Er du bange for, at andre børn griner ad dig?	- Nej	56%	66%

Svarene udtrykker en markant stor glæde ved skolen, klassen og pauserne, hvilket er meget positivt. Til gengæld er andelen af elever, som svarer nej til, at de føler sig alene i skolen, lidt mindre end i folkeskolen, ligesom der er færre børn, som svarer nej til, at de er bange for, at andre børn griner ad dem, end i folkeskolen. Dette kunne tolkes som et udtryk for, at andelen af elever med en form for ensomhedsfølelse er en anelse større end i folkeskolen.

Tema 2: Faglig trivsel

'Faglig trivsel' består af 2 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af egen koncentrationsevne og problemløsningsevne. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>	<u>folk</u>
a) Er du god til at løse dine problemer?	- Ja, for det meste	51%	43%
b) Kan du koncentrere dig i timerne?	- Ja, for det meste	61%	52%

Svarene udtrykker en overvejende god faglig trivsel både mht. problemløsning og koncentration i timerne.

Tema 3: Støtte og inspiration

'Støtte og inspiration i undervisningen' består af 5 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af motivation og medbestemmelse, samt af lærernes hjælp og støtte. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>	<u>folk</u>
a) Er timerne kedelige?	- Nej	51%	42%
b) Er lærerne gode til at hjælpe dig i skolen?	- Ja, meget	79%	79%

Svarene udtrykker en rimelig tilfredshedsgrad i forhold til undervisningens forløb og tilrettelæggelse, ligesom muligheden for hjælp fra læreren ligger på samme høje niveau som i folkeskolen.

Tema 4: Ro og orden

'Ro og orden' indeholder et enkelt spørgsmål, som omhandler elevernes oplevelse af ro og støj i klassen. 16 af spørgeskemaets 20 spørgsmål indgår i de fire temaer. De resterende 4 spørgsmål fra trivselsmålingen er ikke grupperet i temaer. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>	<u>folk</u>
a) Er det svært at høre, hvad læreren siger i timerne?	- Ja	11%	11%
b) Er jeres klasselokale rart at være i?	- Ja, meget	75%	65%
c) Er toiletterne på skolen rene?	- Ja	64%	52%
d) Har du ondt i maven, når du er i skole?	- Ja, tit el. nogle gange	42%	45%
e) Har du ondt i hovedet, når du er i skole?	- Ja, tit el. nogle gange	43%	48%

Svarene viser, at kun få (11%) finder det svært at høre, hvad læreren siger i timerne. Dette svarer til niveauet i folkeskolen. Det må naturligvis tilstræbes, at andelen af elever, som oplever dette minimeres mest muligt. Derudover ses en ganske stor tilfredshed med klasselokaler og toiletter, hvilket er positivt. Mht. gener som ondt i maven og ondt i hovedet er det bemærkelsesværdigt, at over 40% svarer bekræftende på, at de oplever disse tit eller nogle gange, men det er dog stadig lidt færre end for folkeskolens vedkommende.

Supplement: Fysiske og æstetiske omgivelser

Skolen har valgt at supplere trivselsmålingens 20 spørgsmål med 9 ekstra spørgsmål om de fysiske og æstetiske omgivelser. Spørgsmålene er udviklet og anbefalet af Dansk Center for Undervisningsmiljø og omhandler elevernes oplevelse af rengøring, møbler, indretning og udsmykning af

skolen og skolens lokaler samt indeklima. Sammen med de 20 spørgsmål fra trivselsmålingen udgør de 9 supplerende spørgsmål en fuld kortlægning af undervisningsmiljøet til brug i den lovpligtige Undervisningsmiljøvurdering (UMV). Inden for dette undersøgelsesområde foreligger der ikke sammenlignelige resultater for folkeskolen. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>
a) Er der toiletter nok på skolen?	- Ja	78%
b) Er der rent på skolen?	- Nej	6%
c) Bliver du forstyrret af larm i timerne?	- Nej	18%
d) Er din stol god at sidde på?	- Nej	9%
e) Er der flot på skolen?	- Ja, meget	70%
f) Er der gode udeområder på skolen?	- Ja, meget	88%

Svarene viser en overvejende høj grad af tilfredshed med de fysiske og æstetiske omgivelser, men mht. 'forstyrrelse af larm i timerne' er det bemærkelsesværdigt, at kun 18% svarer nej til, at de oplever dette, mens resten svarer 'tit' eller 'nogle gange'.

Trivsel i 4.-9. kl. (Klik og link direkte til hele alle undersøgelsesresultater)

I alt har 115 elever ud af 130 mulige deltaget i undersøgelsen. Ikke alle har dog besvaret samtlige 40 spørgsmål. Der er udarbejdet fire indikatorer for trivslen blandt elever i 4.-9. klasse. Hver indikator er dannet på baggrund af statistiske analyser og er udtryk for grupperinger af spørgsmål, som grundlæggende måler den samme underliggende holdning hos eleverne. 29 af spørgeskemaets 40 spørgsmål indgår i de fire indikatorer. De resterende 11 spørgsmål fra trivselsmålingen kan ikke grupperes i indikatorer. En indikator beregnes på følgende måde:

For hver elev beregnes et gennemsnit af svarene på spørgsmålene i indikatoren. Gennemsnittet går fra 1 til 5, hvor 1 repræsenterer den ringest mulige trivsel, og 5 repræsenterer den bedst mulige trivsel. Herefter er alle elevers gennemsnit kategoriseret i fire intervaller:

Gruppe A	4,1-5,0 (bedst mulig trivsel)
Gruppe B	3,1-4,0
Gruppe C	2,1-3,0
Gruppe D	1,0-2,0 (ringest mulig trivsel)

De fire indikatorer er:

Indikator 1: Social trivsel

'Social trivsel' bygger på 10 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes opfattelse af deres tilhørsforhold til skolen, klassen og fællesskabet, samt tryghed og mobning. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>	<u>folk</u>
a) Er du glad for din skole?	- Tit el. meget tit	89%	72%
b) Er du glad for din klasse?	- Tit el. meget tit	85%	79%
c) Andre elever accepterer mig, som jeg er?	- Enig el. helt enig	79%	76%
d) Føler du dig ensom?	- Sjældent el. aldrig	75%	79%
e) Hvor ofte føler du dig tryk i skolen?	- For det meste el. altid	87%	77%
f) Er du blevet mobbet i dette skoleår?	- Sjældent el. aldrig	94%	89%

Det overordnede resultat for social trivsel opdelt på køn er på en skala fra 1 til 5: Drengene: **4,4** - Piger: **4,1** - Samlet set gruppe **A**

Svarene og det overordnede resultat indikerer tydeligt, at eleverne i 4.-9. kl. er i god social trivsel. Det ses dog, at fravær af ensomhedsfølelse hos skolens elever er en anelse lavere (75%) end i folkeskolen (79%).

Indikator 2: Faglig trivsel

'Faglig trivsel' består af 8 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af egne faglige evner, koncentrationsevne og problemløsningsevne. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>	<u>folk</u>
a) Jeg klarer mig godt fagligt i skolen.	- Enig el. helt enig	76%	73%
b) Lykkes det for dig at lære det, du gerne vil?	- Tit el. meget tit	77%	66%
c) Kan du koncentrere dig i timerne?	- Tit el. meget tit	80%	68%

Det overordnede resultat for social trivsel opdelt på køn er på en skala fra 1 til 5: Drengene: **3,9** - Piger: **3,7** - Samlet set gruppe **B** (øverste halvdel)

Svarene tyder overordnet set på en god faglig trivsel.

Indikator 3: Støtte og inspiration

'Støtte og inspiration i undervisningen' består af 7 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af motivation og medbestemmelse, samt af lærernes hjælp og støtte. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>	<u>folk</u>
a) Er undervisningen kedelig?	- Tit el. meget tit	18%	26%
b) Lærerne sørger for, at elevernes ideer bliver brugt i undervisningen.	- Enig el. helt enig	46%	32%
c) Hjælper dine lærere dig med at lære på måder, som virker godt?	- Tit el. meget tit	78%	61%
d) Lærerne er gode til at støtte mig og hjælpe mig i skolen, når jeg har brug for det.	- Enig el. helt enig	79%	73%

Det overordnede resultat for støtte og inspiration opdelt på køn er på en skala fra 1 til 5: Drengene: **3,4** - Piger: **3,5** - Samlet set gruppe **B** (mellemste del)

Svarene udtrykker en høj tilfredshedsgrad i forhold til undervisningens forløb og tilrettelæggelse. Det bemærkes, at lærernes hjælp og støtte i undervisningen vurderes mere positivt end i folkeskolen, ligesom inddragelsen af elevernes ideer synes mere udbredt end i folkeskolen.

Indikator 4: Ro og orden

'Ro og orden' indeholder 4 spørgsmål. Spørgsmålene omhandler elevernes oplevelse af ro og støj i klassen samt klasseledelse. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>	<u>folk</u>
a) Er det let at høre, hvad læreren siger i timerne?	- Tit el. meget tit	81%	81%
b) Er det let at høre, hvad de andre elever siger i timerne?	- Tit el. meget tit	67%	66%
c) Hvis der er larm i klassen, kan lærerne hurtigt få skabt ro.	- Sjældent el. aldrig	12%	19%
d) Møder dine lærere præcist til undervisningen?	- Sjældent el. aldrig	11%	12%

Det overordnede resultat for ro og orden opdelt på køn er på en skala fra 1 til 5: Drengene: **3,7** - Piger: **3,7** - Samlet set gruppe **B** (øverste halvdel)

Svarene viser, at der generelt opleves god ro og orden. Oplevelsen hos skolens elever svarer til, hvad folkeskolens elever generelt oplever. Det må naturligvis bemærkes, at andelen af elever, som oplever, at lærerne ikke hurtigt kan få skabt ro samt at lærerne ikke møder præcist til undervisningen bør nedbringes til lavest mulige niveau.

Supplement: Fysiske og æstetiske omgivelser

Skolen har valgt at supplere trivselsmålingens 20 spørgsmål med 9 ekstra spørgsmål om de fysiske og æstetiske omgivelser. Spørgsmålene er udviklet og anbefalet af Dansk Center for Undervisningsmiljø og omhandler elevernes oplevelse af rengøring, møbler, indretning og udsmykning af

skolen og skolens lokaler samt indeklima. Sammen med de 20 spørgsmål fra trivselsmålingen udgør de 9 supplerende spørgsmål en fuld kortlægning af undervisningsmiljøet til brug i den lovpligtige Undervisningsmiljøvurdering (UMV). Inden for dette undersøgelsesområde foreligger der ikke sammenlignelige resultater for folkeskolen. Her er angivet repræsentativt udvalgte svar:

	<u>Svarmulighed</u>	<u>FF</u>
a) Jeg synes, der er rent på skolen	- Enig el. helt enig	61%
b) Bliver du forstyrret af larm i timerne?	- Sjældent el. engang imellem	77%
c) Er du tilfreds med luften i klassen?	- Tilfreds el. meget tilfreds	60%
d) Jeg synes godt om stederne til gruppearbejde på skolen.	- Enig el. helt enig	79%
e) Jeg synes om møblerne i min klasse.	- Enig el. helt enig	74%
f) Jeg er tilfreds med, hvordan skolen ser ud.	- Tilfreds el. meget tilfreds	85%

Svarene viser en overvejende høj grad af tilfredshed med de fysiske og æstetiske omgivelser, men mht. 'luften i klassen' bør tilfredsheden være højere end 60%.

Handlingsplan

Klasselærerne har fået uddelt undersøgelsesresultaterne som baggrundsmateriale til det videre arbejde med trivsel i de pågældendes klasser.

Skolen har fra skoleåret 2015-16 valgt at fokusere stærkere på klasstrivslen med indførelse af et fast ugentligt trivselsmodul (1/2 time) på hvert klasstrin. Her arbejder hver klasselærer systematisk med klassens trivsel på flere forskellige måder. Til hjælp for dette benyttes i mange tilfælde kortlægningsværktøjet 'Klasstrivsel'.

Klasselærere og lærerteams på de forskellige klasstrin arbejder kontinuerligt med klasstrivsel, og forældrene inddrages i nødvendigt omfang via samtaler og møder.

Skolens fysiske rammer udvikles og fornyes løbende i takt med, hvad skolen kan finde midler til. Hvert år forbedres og udbygges skolens legearealer i forbindelse med den årlige arbejdsdørdag for forældre og ansatte.

Skolens æstetiske rammer præges generelt af elevarbejder (billeder, malerier, akvareller, ler- eller træfigurer) fra undervisningen, som løbende udskiftes.

Retningslinjer for opfølgning

Bevarelse og styrkelse af et godt undervisningsmiljø har høj prioritet på skolen.

Derfor arbejder elevrådet løbende med trivselssager, og på et årligt bestyrelsesmøde deltager hele elevrådet i en dialog med bestyrelsen om undervisningsmiljøet med særlig fokus på de fysiske og æstetiske rammer.

Når der opstår trivselsmæssige problemer blandt eleverne, tages disse op på klassteammøder, lærermøder eller møder mellem klasselærere og skolens leder. Efter vurdering kan skolens nøglepersoner – sundhedsplejerske og PPR-psykolog – inddrages.

Senest i skoleåret 2018-19 gennemføres en ny kortlægning af undervisningsmiljøet på Forlev Friskole.

Februar 2016